

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»

«Затверджую»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

І. Д. Пасічник

28 лютого 2019 року

Програма
фахового вступного випробування
для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра за
спеціальністю 061 «Журналістика»

Острог - 2019

Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 061 «Журналістика» / Укладач доктор наук із соціальних комунікацій, проф. Супрун Л.В. - Острог: НаУОА, 2019.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри журналістики (Протокол № 7 від 1 лютого 2019 року).

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 3 від 28 лютого 2019 року).

Пояснювальна записка

У програмі фахового вступного випробування відображено два блоки питань. Перший блок охоплює найважливіші питання з теорії журналістики, другий – журналістського фаху.

Вимоги до знань студента:

✓ ґрунтовних знань з основних журналістикознавчих курсів (знання теоретичного матеріалу, вміння підкріпити їх прикладами);

✓ виявлення обізнаності з проблемами розвитку масової комунікації на сучасному етапі, основними технологіями та методиками досліджень у галузі журналістики;

✓ виявлення знань про види журналістської діяльності і формування інформаційної політики, форми реалізації інформаційної політики, про основи журналістської етики, правовий статус журналіста і правову компетентність журналіста, авторське право у журналістиці, професійні організації журналістів, про основні етапи розвитку української журналістики, роль періодичних видань у політичному і духовному житті нації;

✓ розуміння особливостей становлення і розвитку журналістики у світі;

✓ виявлення знань про сучасну жанрову систему ЗМІ, форми наукової комунікації у журналістикознавстві й аудитології, актуальні аспекти редагування, про основні принципи інформаційної діяльності, інформаційно-статистичні методи аналізу, методи одержання прогностичної інформації;

✓ вміння обирати адекватну технологію залежно від визначеної мети, проводити дослідження в галузі журналістики, вести наукові пошуки в галузі журналістикознавства, використовуючи найрізноманітніші методи наукового дослідження: відбирати, систематизувати та інтерпретувати фактичний матеріал;

✓ вміння самостійно розв'язувати наукові проблеми журналістикознавства на базі світового досвіду, широко використовувати в роботі новітній журналістський інструментарій;

✓ характеризувати основні етапи розвитку української та світової журналістики; давати об'єктивну оцінку найвагомішим друкованим органам та редакторській і видавничій діяльності найвідоміших українських і світових діячів; характеризувати функції, структуру різних типів видань, робити жанрову диференціацію матеріалу; визначати чинники, що складають ефективність виступів ЗМІ;

✓ вміння редагувати авторські оригінали та застосовувати різні методи редагування; здійснювати правку-вчитку, правку-скорочення, правку-обробку та правку-переробку; виконувати коректуру журналістських матеріалів.

Зміст програми

Блок 1. Теорія журналістики

1. Інформаційні жанри та їх різновиди.
2. Специфіка бліц-портрета. Функції і призначення бліц-портрета.

3. Інформаційна кореспонденція як один з найпоширеніших жанрів у пресовій журналістиці.

4. Специфічні особливості, структура, призначення кореспонденції. Відмінність інформаційної кореспонденції від замітки й репортажу.

5. Визначення та специфіка жанру. Види звітів.

6. Особливості інформаційного звіту.

7. Цитати та авторське «я» у звіті.

8. Мова і стиль звіту.

9. Інтерв'ю як інформаційний жанр.

10. Функції і призначення інтерв'ю.

11. Композиція інтерв'ю.

12. Класифікація інтерв'ю.

13. Підготовка до інтерв'ю.

14. Технологія отримання інтерв'ю.

15. Питання для інтерв'ю: специфіка підготовки

16. Специфіка жанру репортажу і його призначення.

17. Особливості газетного репортажу.

18. Види репортажів.

19. Структура репортажу.

20. Мова і стиль репортажу.

21. Журналістська інформація як один з видів інформації.

22. Потoki журналістської інформації.

23. Види і форми журналістської інформації.

24. . Масова інформація: загальна характеристика.

25. Форми існування і принципи подачі масової інформації.

26. Масова інформація і масова культура: порівняльні характеристики.

27. Сутність журналістики в сучасному світі.

28. Початок інформаційного обміну у людському суспільстві.

29. Поняття інформації.

30. Види та властивості інформації.

31. Форми існування інформації.

32. Валюативна, дескриптивна, прескриптивна, нормативна інформація.

33. Модель Ласвелла.

34. Модель Шенона-Уівера.

35. Модель ефективної комунікації.

36. Чотири теорії преси

37. Теорія поля журналістики

38. Теорія інформаційного суспільства

39. Філософсько-іраціональні аспекти концепцій журналістики.

40. Вплив мас-медіа на суспільство.

Блок 2. Журналістський фах

2.1. Пресова журналістика

1. Нормативна база функціонування журналістики та, зокрема, пресових видань.

2. Різновиди друкованих ЗМК. Правила наближення інтересів.
3. Регіональні ЗМК. Концепція видань регіонального зразка.
4. Діяльність всеукраїнських ЗМК. Аудиторія. Специфіка матеріалів.
5. Спеціалізовані видання. Економіка. Бізнес.
6. Видання центральних органів влади. Партійні видання. Функціонування друкованих ЗМК у передвиборчий період.
7. Корпоративна преса.
8. Видання для широкого кола читачів. Хобі у пресових ЗМК.
9. Жіночі глянцеві видання.
10. Чоловічі глянцеві видання.
11. Дитяча періодика. Різновиди. Концепції. Національно-патріотичне виховання у дитячих пресових ЗМК.
12. Релігійні видання в Україні.
13. Жовта преса як феномен
14. Поняття жанру в літературознавстві й журналістикознавстві.
15. Загальна характеристика жанрової системи журналістики.
16. Характеристика інформаційних жанрів.
17. Явище жанрової дифузії.
18. Основні вимоги до інформаційних жанрів.
19. Факт у журналістському творі. Факт як жанр.
20. Поняття /соціальної/ інформації. Поняття новини.
21. Поняття інформаційного приводу.
22. Поняття теми й ідеї журналістського твору.
23. Проблема маніпулювання фактами в журналістиці.
24. Інтерв'ю як інформаційний жанр.
25. Різновиди інтерв'ю, їх характеристика.
26. Репортаж як інформаційний жанр.
27. Різновиди репортажу, їх характеристика.
28. Звіт як інформаційний жанр.
29. Різновиди звітів, їх характеристика.
30. Замітка як інформаційний жанр.
31. Різновиди заміток, їх характеристика.
32. Заголовок. Типи заголовків.
33. Поняття лідів. Проблема функціонування лідів у журналістських творах.
34. Типи лідів.
35. Структура «перевернутої піраміди», її специфіка й особливості функціонування.
36. Правила наближення інтересів, їх реалізація в журналістському творі.
37. Поняття методу в журналістиці.
38. Методика роботи журналіста з підготовки інтерв'ю.
39. Методика роботи журналіста з підготовки репортажу.
40. Методика роботи журналіста з підготовки звіту.
41. Методика роботи журналіста з підготовки замітки.

42. Методика роботи журналіста з документами.
43. Особливості роботи інформаційних агентств.
44. Джерела інформації.
45. Інформаційні жанри в сучасному інформаційному просторі
46. Аналітичні жанри в системі аналітичної журналістики.
47. Різновиди аналітичних жанрів.
48. Логічна структура журналістського аналітичного матеріалу.
49. Поняття аргументації.
50. Різновиди аргументів.
51. Система аргументації.
52. Стереотип як аргумент в аналітичній журналістиці.
53. Коментар. Види композиційної структури коментаря.
54. Поняття планової і сюжетної композиції в аналітичних жанрах.
55. Аналітична /проблемна/ стаття як базовий жанр аналітичної журналістики.
56. Різновиди жанру статті (проблемна, передова, пропагандистська тощо).
57. Структура аналітичної статті.
58. Система аргументів аналітичної статті.
59. Аналітична стаття у різних типах видань (загально-політичні, спеціалізовані, глянцева тощо): специфіка вияву, структура, система аргументації.
60. Статистичні дані. Джерела статистичних даних.
61. Аналітичний звіт як специфічний аналітичний жанр журналістики.
Аналітичний звіт: концепція, аудиторія.
62. Документ як аргумент у структурі аналітичного звіту.
63. Інформаційний звіт та аналітичний звіт: порівняльна характеристика.
64. Огляд як традиційний жанр аналітичної журналістики. Різновиди оглядів.
65. Кореспонденція як межовий жанр.
66. Рейтинг у системі жанрів аналітичної журналістики.
67. Критерії до ранжування.
68. Вимоги до критеріїв до ранжування.
69. Інфографіка в системі аналітичної журналістики: завдання, методи здійснення.
70. Методика роботи журналіста над аналітичними жанрами.

2.2. Телевізійна журналістика

1. Роль сучасного телебачення в Україні та світі.
2. Розвиток кабельного та сателітного телебачення.
3. Види та функції сучасного телебачення.
4. Поняття інформаційного телебачення.
5. Інформаційне повідомлення (відеосюжет).
6. Звіт. Виступ (монолог у кадрі).
7. Інтерв'ю. Репортаж.
8. Аналітичні жанри: коментар, огляд, бесіда, дискусія, ток-шоу, прес-конференція, кореспонденція (передача).
9. Художньо-публіцистичні жанри: нарис, замальовка, есе, сатиричні жанри (фейлетон і памфлет).
10. Коментар. Огляд.
11. Бесіда. Дискусія. Ток-шоу.
12. Прес-конференція. Кореспонденція (передача).
13. Сутність нарису.
14. Замальовка та есе.
15. Сатиричні жанри (фейлетон і памфлет).
16. Основні складові телепрограми.
17. Форма і побудова програми.
18. Головні герої.
19. Атмосфера та студія.
20. Документалістика – напрямок кінематографії.
21. Особливості документального кіно.
22. Маркетинг і менеджмент сучасного телевиробництва.
23. Програмування телевізійного мовлення.
24. Правові засади телевізійного мовлення та журналістської діяльності.
25. Стилiстика сучасних телевізійних творів.
26. Факт в основі телевізійного журналістського твору.
27. Явище «формату» на ТБ.
28. Пропаганда та політична агітація на ТБ.
29. Дозволені та заборонені кольори на телеекрані.
30. Сутність телебачення як аудіовізуального медійного засобу.
31. Історія виникнення телебачення.
32. Види й типологія телебачення на сучасному етапі.
33. Телевізійні програми інформаційного жанру.
34. Типові методи викладу телевізійних новин.
35. Мова і стиль повідомлень.
36. Особливості написання врізів у телевізійних повідомленнях.
37. Структура інформаційної редакції.
38. Технологія інформаційного телевиробництва.
39. Виробництво телевізійного сюжету.
40. Модель британських телевізійних новин
41. Поняття коментаря на телебаченні.

42. Бесіда та огляд.
43. Поняття кореспонденції, прес-конференції та дискусії.
44. Жанри інформаційної тележурналістики.
45. Цілі та завдання аналітичної телепубліцистики.
46. Відмінності аналітики від телеінформації.
47. Художньо-публіцистичні жанри телевізійної журналістики.
48. Принципи роботи з фактами в телевізійній журналістиці.
49. Роль інформації на сучасному телеекрані.
50. «Новини» як типова форма телеінформації.
51. Жанрова типологія новинарної телепрограми.
52. Технологія виробництва теленовин.
53. Структурні елементи телевізійного репортажу та основні принципи їх поєднання.
54. Інтертекстуальна природа синхрону та «стендапу» в телевізійному репортажі.
55. Принципи їх виправданого включення до телетексту.
56. Роль «підводки» в телерепортажі.

2.3. Радіожурналістика

Тема 1-2. Радіомовлення в системі засобів масової інформації. Характерні особливості радіо

1. Виникнення радіо і становлення радіомовлення як важливого компонента системи засобів масової інформації.
2. Найважливіші віхи розвитку Українського радіо.
3. Підпорядкування Українського радіо московській метрополії.
4. Українське радіо у роки Другої світової війни.
5. Підпільна радіостанція Української Повстанської Армії.
6. Найхарактерніші особливості функціонування радіомовлення.
7. Вплив телебачення на подальший розвиток радіомовлення.
8. Суть переорієнтації функціонування радіомовлення у зв'язку з бурхливим вторгненням телебачення у систему ЗМІ.
9. Що спричинило створення "форматних" радіостанцій?
10. Охарактеризуйте формулу "новини плюс музика".
11. Які зміни відбулися в радіоефірі України після виникнення приватних радіостанцій ?
12. Які чинники породила комерціалізація радіоефіру?
13. Найважливіші державотворчі аспекти функціонування радіомовлення в Україні.
14. Що таке "національний інформаційний простір України"?
15. Роль радіомовлення у формуванні національного інформаційного простору України.
16. Найважливіші аспекти поліпшення діяльності Національної радіокомпанії України.

17. Проблеми створення суспільного радіомовлення України.
18. Що є головним інструментом радіо?
19. Істотна відмінність радіо порівняно з пресою і телебаченням.
20. Які є природні обмежувальні риси впливу радіо на аудиторію?
21. Специфічні можливості функціонування радіо.
22. З яких груп складаються виражальні засоби радіо? Охарактеризуйте їх.

23. У чому сила впливу слова на радіослухача?
24. Своєрідність невербальних мовних засобів радіослова, що несе так звану незмістовну інформацію.
25. Які чинники впливають на сприймання радіоінформації?
26. На які групи поділяються звукові засоби?
27. Які функції виконують шуми у радіопередачах?
28. Яка роль музики як виражального засобу радіо?
29. Що означає "монтаж" на радіо?
30. Яка особливість монтажу з використанням комп'ютера?
31. Назвіть і охарактеризуйте сфери впливу радіо на слухачів.
32. Що таке "документ"?
33. У чому полягає специфіка радіодокументалізму?
34. Процес розуміння слухачем радіопередач.
35. Типи слухання радіо.

Тема 3. Функції радіомовлення

1. Визначення поняття "функція радіомовлення".
2. Функції засобів масової інформації в окресленні українських та зарубіжних учених.
3. Який характер мають функції радіомовлення?
4. Дайте визначення різних функцій радіомовлення.
5. Які процеси в Україні органічно виражають функції радіомовлення?
6. Суть функції інформування.
7. Фази розвитку громадської думки під впливом радіомовлення та інших засобів масової інформації.
8. Психолого-педагогічні механізми формування громадської думки.
9. Історична зумовленість пропагандистської функції радіомовлення.
10. Призначення пропагандистських радіопередач.
11. Особливість агітаційно-організаторської функції радіомовлення в Україні.
12. Напрями реалізації агітаційно-організаторської функції.
13. З чим пов'язане виявлення просвітницько-педагогічної функції в сучасних умовах?
14. Які ви знаєте групи просвітницько-педагогічних передач?
15. Основні національно-педагогічні засади виховної функції радіомовлення.
16. Чинники, від яких залежить виховний вплив радіопередач.
17. Специфічні чинники естетичного впливу радіопередач на слухачів.

18. На яких засадах повинні базуватися розважальні радіопередачі?
19. Які види спілкування здійснюються за допомогою радіо?
20. Особливості спілкування людей за допомогою радіо.
21. Охарактеризуйте залежність ефективності радіоспілкування людей від журналіста.

22. Визначальна роль інтегруючої функції радіомовлення.

Тема 4. Принципи радіомовлення

1. Охарактеризуйте поняття "принцип".
2. Які принципи у своїй діяльності реалізують радіоорганізації України?

3. На яких засадах повинен базуватися творчий процес радіожурналіста?

4. Основні принципи журналістської етики та морально-фахові норми творчої роботи.

5. Основні принципи інформаційних відносин, яких зобов'язаний дотримуватися радіожурналіст.

6. У чому проявляється якість соціально значущої радіоінформації?

7. Найважливіші елементи, що входять у поняття правдивої соціальної інформації.

8. Якими морально-фаховими якостями повинен володіти радіожурналіст, щоб поширювати правдиву інформацію?

9. Іван Франко, Іван Огієнко, Степан Сірополко про морально-фахові вимоги до журналіста.

10. Фундаментальна основа нинішніх стандартів (принципів) журналістського професіоналізму.

11. В яких межах радіомовлення демократичних країн світу вільнодумне, забезпечує громадянам вільне висловлювання своїх думок, поглядів, ідеологічний та політичний плюралізм?

12. Найважливіші напрями пропаганди засобами радіо сутності української національної ідеї державотворення.

13. Чинники впливу радіомовлення на формування національного інформаційного простору.

14. Суть принципів, які проголосили на Європейській конференції у Празі (1994) представники країн — членів Ради Європи.

15. Суспільно-політичні проблеми в Україні, на вирішення яких повинна спрямовуватися діяльність радіоорганізацій.

Тема 5. Структура радіомовлення України

1. Які радіостанції складають структуру національного радіомовлення України ?

2. Охарактеризуйте основні завдання радіоорганізацій України.

3. Хто здійснює управління державними (бюджетними) радіоорганізаціями?

4. Хто регулює взаємовідношення в державному (бюджетному) та недержавному (приватному) радіомовленні?

5. Обсяг добового мовлення Національної радіокомпанії України.
6. Основна тематична спрямованість диференційованих каналів внутрішнього ефіру та на мовлення за кордон.
7. Концептуальні засади мовлення Національної радіокомпанії України.
8. Стратегічні й тактичні підходи мовленнєвої політики Національної радіокомпанії України.
9. Які чинники впливають на діяльність Національної радіокомпанії України?
10. Якими напрямами розвивається приватне радіомовлення України?
11. Якою мовою зобов'язані вести передачі радіоорганізації України ?
12. Вимоги до приватних радіостанцій, які розроблені Світовою комісією з політики радіо і телебачення.
13. Специфіка роботи приватних радіостанцій України.
14. На яких засадах повинно базуватися функціонування приватних радіостанцій України?
15. Охарактеризуйте проблеми створення суспільного радіомовлення в Україні.

Тема 6. Різновиди радіомовлення України

1. На які сфери можна поділити програми українського радіомовлення?
2. Тематична спрямованість інформаційних повідомлень.
3. Види інформації.
4. Умови побудови інформаційних випусків.
5. Яке призначення політико-ідеологічних передач?
6. Назвіть і проаналізуйте політико-ідеологічні передачі.
7. Яке значення історико-культурологічних передач у процесі формування української національної самосвідомості?
8. Які найважливіші питання висвітлюються у соціально-економічних передачах?
9. Що зумовлює потребу готувати і транслювати освітньо-пізнавальні передачі?
10. Які передачі носять освітньо-пізнавальний характер?
11. Тематичні аспекти релігійних радіопередач і їх роль у подоланні міжконфесійного непорозуміння.
12. Характерні особливості радіопередач для дітей та юнацтва.
13. Головна мета передач для дітей та юнацтва.
14. Тематичний діапазон передач для молоді.
15. Які найважливіші функції літературно-драматичних передач?
16. Які ви знаєте музично-розважальні передачі? Охарактеризуйте їх роль в естетичному вихованні.
17. Аспекти сучасної реклами.
18. Назвіть стратегічні та тактичні функції реклами.
19. Вимоги до створення ефективної національної реклами.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Теорія журналістики

1. Брайант, Дженнингз, Томпсон, Сузан. Основы воздействия СМИ.— М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. – 215 с.
2. Гуманітарні технології: Конспект лекцій / За ред. В. В. Різуна.- К.: Видавничий дім «КМ Academia», 1994. – 60 с.
3. Даррен Дж. Миллер. Политическая коммуникация. М., 2010. – С.193-250.
4. Джеймс Лалл. Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід.— К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.
5. Елинер И.Г. Мультимедийная культура и современное общество. Санкт-Петербург, 2008. – С. 201-263, С.290-359.
6. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини / НАНУУкраїни. Ін-тсвіт. Економіки і міжнар. відносин. — К.: Освіта, 1999. — 351 с.
7. Зернецька О. В. Нові засоби масової комунікації. – К., 1993. – 168 с.
8. Кепплінгер Х.М. Вплив насильства у мас-медіа // Публіцистика. Масова комунікація: Медіа-енциклопедія / За загал. ред. В.Ф.Іванова. — К.: АУП, ЦВП, 2007. — С. 104-114.
9. Квіт С. Масові комунікації: Підручник.— К.: Вид. Дім “Києво-Могилянська академія”, 2008.
10. Корнєв М. Н., Фомічова В. М. Психологія масової поведінки / Ін-т післядипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка.— К., 2000.
11. Кузнецова О. Д. Основы массовой коммуникации : навч. посіб. / О.Д. Кузнецова. — Л. : РВВ Львів, ун-ту, 1996. — 170 с.
12. Маклюэн Г. М. Понимание медиа: внешние расширения человека./ М. Маклюэн// М., 2003. – 455 с.
13. Мак-Квейл Деніс. Теорія масової комунікації. К.: Вид.центр «Академія», 2010. – 538 с.
14. Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун.- К.: Либідь, 1997.- 216 с.
15. Михайлин І. Л. Історія української журналістики: Підручник. Ч. 1: Від журналістики в Україні до української журналістики. — Х.: ХІФТ, 2000.
16. Назаров М. М. Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования.— М.: Институт социологии РАН, 2002.
17. Ольшанский Д. В. Психология масс.— СПб: Питер, 2001.
18. Основы масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка.- К., 1999. – 364 с.
19. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації. Л.: Афіша, 2008. -290 с.
20. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації.- К.: Видавничий центр «Київський університет», 1999. – 308 с.

21. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации.— М.: «Рефл-бук»; К.: «Ваклер», 2003.— 656 с.

22. Приступенко Т. О. Правові засади функціонування сучасних засобів масової комунікації України. — К.: НаУ ім. Тараса Шевченка; І-т журналістики, 2000. — 256 с.

23. Різун В. В., Мелешенко О. К. Інформаційні мережі в засобах масової інформації. Канал ИНФО-ТАСС / НаУ ім. Тараса Шевченка.- К., 1992.- 96с.

24. Різун В. В. Загальна характеристика масовоінформаційної діяльності. Лекція перша / НаУ ім. Тараса Шевченка.— К., 2000.— 34 с.

25. Різун В. В. Маси.— К.: ВПЦ «Київський університет», 2003.— 118 с.

26. Різун В. В. Природа й структура комунікативного процесу // Наукові записки Інституту журналістики.— 2001.— Том 2. — с. 52-81.

27. Різун В. В. Системи масової комунікації // Наукові записки Інституту журналістики.— 2001.— Том 3. — С. 36-53.

28. Gerbner G. Mass media and human communication theory // Sociology of mass communication (Selected readings) / Ed. by D.McQuail. — Harmondsworth, 1972. — С. 35-58.

29. Goban-Klas T. Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu.- Warszawa-Krakow: Wydawnictwo naukowe PWN, 1999.- 336 с.

30. Jacobson H. Introduction // A mass communications dictionary. — N. Y., 1961.

31. Mueller O. Zum System unserer Massenkommunikationmittel (Rundfunk und Fernsehen) // Rundfunk Journalistik in Theorie und Praxis. — Н. 11 Berlin, 1967. — С. 29-30.

Журналістський фах.

Пресова журналістика

1. Беневоленская Т.А. Портрет современника. Очерк в газете. — М.: Мысль, 1983. — 134 с.

2. Буряк В.Д. Поетика інформаційно – художньої свідомості [Еволюція форм і методів вираження інформації (факту) в контексті інтелектуалізації творчої свідомості]: Монографія. – Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2001. – 392 с.

3. Бухарцев Р.Г. Творческий потенциал журналиста. – М.: Мысль, 1985. – 140 с.

4. Вакуров В.Н., Кохтев Н.Н., Солганик Г.Я. Стилистика газетных жанров. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1978. – 183 с.

5. Вартанов Г.І. Короткий довідник газетного працівника. – К.: Політвидав України, 1989. – 173 с.

6. Виленский М.Э. Как написать фельетон. – М.: Мысль, 1982. – 208 с.

7. Владимиров В.М. Теория и методика журналистского творчества: Учеб. пособие. – Луганск: Изд – во Восточноукр. гос. ун – та, 1997. – 96 с.

8. Воронова М.Ю. Авторська позиція і авторське «я» в політичних портретах-книгах // Наукові записки Інституту журналістики. – 2003. – Т. 13. – С. 57 – 61.

9. Воронова М. Методи творення літературних портретів // Образ. – 2004. – Випуск 5. – С. 48 – 52.

10. Воронова М.Ю. Сучасна українська портретистика: жанрова диференціація і поетика: Автореферат дисертації на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук. Спец. 10. 01. 08. – журналістика. – К., 2006. – 19 с.

11. Ворошилов В.В. Журналістика: Учебник. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2002. – 656 с.

12. Вулис А.З. В лаборатории смеха. – М.: Худ. лит., 1966. – 144 с.

13. Галич В.М. Поетика публіцистичного тексту (на матеріалі творчості Олеса Гончара): Навчальний посібник. – К.: Шлях, 2006. – 200 с.

14. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підручник / За наук. ред. О. Галича. – Київ: Либідь, 2001. – 488 с.

15. Горбачук В.Т. Основи журналістики: Навч. посібник / В.Т. Горбачук, І.О. Зоц, В.І. Романько. – Слов'янськ: СДП, 2002. – 108 с.

16. Горбунов А.П. Образные средства языка газеты (по материалам «Правды» и «Известий») / Под ред. В.П. Вомперского. – Москва: Изд-во Моск. ун-та, 1969. – 64 с.

17. Горбунов А.П. Поэтика публицистического текста. – М.: Изд-во МГУ, 1978. – 64 с.

18. Горохов В.М. Журналистское мастерство: Лекции. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1981. – 64 с.

19. Григораш Д.С. Журналістика у термінах і виразах. – Львів: Видавниче об'єднання “Вища школа”, 1974. – 296 с.

20. Гриценко О.М., Шкляр В.І. Основи теорії міжнародної журналістики. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2002. – 304 с.

21. Гуревич С.М. Номер газеты: Учебное пособие. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 191 с.

22. Дмитрук В. Нарис з історії української журналістики ХІХ ст.: Посібник. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1969. – 147 с.

23. Животко А.П. Історія української преси / Упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та приміт. М.С. Тимошик. – К.: Наша культура і наука, 1999. – 368 с.

24. Журбина Е.И. Теория и практика художественно-публицистических жанров (Очерк. Фельетон). – М.: Мысль, 1969. – 399 с.

25. Здоровега В. Мистецтво публіциста. Літературно-критичний нарис. – К.: Радянський письменник, 1966. – 174 с.

26. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навч. посібник. – Львів: ПАІС, 2004. – 180 с.

27. Ипполитова Н.Б. Изобразительно-выразительные средства в публицистике: Учеб. пособие. – Саранск: Изд-во Морд. ун-та, 1988. – 80 с.

28. Кайда Л.Г. Стиль фельетона: Выражение авторской позиции. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1983. – 62 с.

29. Капелюшний А.О. Виникнення і розвиток української радянської сатиричної публіцистики. – К.: НМК ВО, 1990. – 136 с.

30. Капелюшний А.О. Сатиричний журнал «Червоний перець». – Львів: Вища школа, 1986. – 144 с.
31. Карпенко В.О. Жанри журналістики як форми масової комунікації: Текст лекції. - К.: Інститут журналістики, 2002. - 30 с.
32. Карпенко В.О. Журналістика: основи професійної комунікації. – К.: Нора-прінт, 2002. – 348 с.
33. Ким М.Н. Технология создания журналистского произведения. – СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2001. – 320 с.
34. Колосов Г.В. Поэтика очерка: Учебно-методическое пособие. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1977. - 77 с.
35. Колосов Г.В. Публицистика как творческий процесс. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1977. - 86 с.
36. Кройчик Л.Е. Современный газетный фельетон. – Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1975. – 230 с.
37. Кузнецова О.Д. Аргументація в публіцистиці. – Львів: Ред.-вид. відділ Львів. ун-ту, 1992. – 130 с.
38. Кузнецова О.Д. Засоби й форми сатири та гумору в українській пресі. - Львів: Видавничий центр університету імені Івана Франка, 2003. - 250 с.
39. Лазебник Ю. Проблемы литературной мастерности в журналистике К., 1963.
40. Лазутина Г.В. Технология и методика журналистского творчества. - М.: МГУ, 1988. - 78 с.
41. Літературознавчий словник–довідник / Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ “Академія”, 1997. – 752 с.
42. Магай И.П. Структура произведения журналиста // Методы журналистского творчества. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. – С. 108 – 126.
43. Макарян А.М. О сатире. – М.: Сов. писатель, 1967. – 275 с.
44. Михайлин І.Л. Історія української журналістики: Підручник. - Харків: ХІФТ, 2000. – Кн. 1. – 279 с.
45. Михайлин І.Л. Основи журналістики: Підручник. - К.: ЦУЛ, 2002. - 284 с.
46. Моисеев В.А. Журналистика и журналисты. - К.: Дакор, 2002. - 400 с.
47. Нестер З. М. Поэтика памфлета . – К.: Наукова думка, 1973. – 238 с.
48. Нерух О.О. Першооснови журналістської творчості: Навчальний посібник. – Харків: Світ дитинства, 2000. – 108 с.
49. Озмитель Е.К. О сатире и юморе. – Л.: Просвещение, 1973. – 191 с.
50. Олешко В.Ф. Журналистика как творчество: Учебное пособие. - М.: РИП-холдинг, 2003. - 222 с.
51. Основы творческой деятельности журналиста: Учебник / Ред.-сост. С.Г. Корконосенко. – СПб.: Знание, СПБИНВЭСЭП, 2000. – 272 с.
52. Павленко В.А. Сюжет и композиция в художественно-публицистическом очерке // Проблемы жанров в журналистике. – Л., 1968. – С. 50 – 62.

53. Подолян М.П. Кроки до професіоналізму / Київський університет ім. Тараса Шевченка. Інститут журналістики, Центр вільної преси. – К., 1998. – 63 с.
54. Покрасс Г.С. Некоторые речевые средства и приемы создания комического. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1970. – 36 с.
55. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. - М.: Рефл-бук.; К.: Ваклер, 2001. - 656 с.
56. Пронин Е.И. Журналистский текст как система выразительных средств // Методы журналистского творчества. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982. - С. 89 - 96.
57. Прохоров Е. Искусство публицистики: Размышления и разборы. – М.: Сов. писатель, 1984. – 360 с.
58. Прохоров Е.П. Введение в журналистику: Учебник. - М.: Высш. школа, 1988. - 279 с.
59. Прохоров Е.П. Публицист и действительность. – М.: Изд-во Московского университета, 1973. – 317 с.
60. 59. Риторические основы журналистики. Работа над жанрами газеты: Учебное пособие / З.С. Смелкова, Л.В. Ассуирова, М.Р. Саввова, О.А. Сальникова. – М., 2002. – 320 с.
61. Святовец В.Ф. Словник образотворчих засобів. Тропи та стилістичні фігури (Методичні рекомендації до курсу з теорії літератури): Навчальний посібник / За ред. В.В.Різуна. – К., 2003. – 178 с.
62. Святовец В.Ф. Талант починається з деталі: Текст лекції. - К.: Інститут журналістики, 2003. - 64 с.
63. Святовец В.Ф. Художня деталь і подробиця у творчому процесі: Навч. посібник. – К.: РВЦ “Київський університет”, 1997. – 49 с.
64. Святовец В.Ф. Художня деталь у публіцистиці // Журналіст України. - 1992. - № 5. - С. 16 - 17.
65. Святовец В. Ф. Художня деталь як мікро- та макроструктура стилю сучасної публіцистики // Журналістика. Преса, телебачення, радіо. – К.: Київ. ун-т, 1992. – Вип. 24. – С. 108 – 135.
66. Слободянюк Р.Д. Журналістська майстерність: Конспект лекцій. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 1994. – 60 с.
67. Стрельцов Б.В. Фельетон: теория и практика жанра. – Минск: Изд-во Белорус. ун-та, 1983. – 60 с.
68. Стюфляева М.И. Образные ресурсы публицистики. – М.: Мысль, 1982. – 176 с.
69. Стюфляева М.И. Поэтика публицистики. – Воронеж: Издательство Воронежского университета, 1975. – 156 с.
70. Стюфляева М.И. Человек в публицистике (методы и приемы изображения и исследования). – Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1989. – 143 с.
71. Тертычный А.А. Жанры периодической печати: Учебное пособие. - М.: Аспект Пресс, 2002. - 320 с.

72. Ткаченко А.О. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства): Підручник для гуманітаріїв. – К.: Правда Ярославичів, 1997. – 448 с.

73. Український радянський памфлет. – К.: Дніпро, 1985. – 381 с.

74. Учёнова В.В. Творческие горизонты журналистики. К характеристике профессиональных методов. – М.: Мысль, 1976. – 204 с.

75. Черепанов М.С. Проблемы теории публицистики. – М.: Мысль, 1973. – 268 с.

76. Черникова Е.В. Литературная работа журналиста: Учебник. – М.: Гардарики, 2007. – 183 с.

77. Черникова Е.В. Основы творческой деятельности журналиста: Учебное пособие. – М.: Гардарики, 2005. – 287 с.

78. Черняков Б.І. Візуальна мова зображальної публіцистики: тропи і стилістичні фігури // Язык и культура: Материалы Первой международн. конф. – К., 1992. – С. 116 – 118.

79. Шестакова Е.Г. Перетворення дійсності у текстах художньої літератури і засобів масової комунікації // Наукові записки Інституту журналістики. – 2003. – Т. 13. – С. 104 – 112.

80. Шкляр В.И. Энергия мысли и искусство слова. – К.: Выща шк., 1988. – 199с.

81. Щербина А.О. Жанри сатири й гумору. – К.: Дніпро, 1977. – 135 с.

82. Щудря Н.Н. Эстетические особенности публицистического творчества: Автореф. канд. филол. наук. 10. 01. 10. – К., 1985. – 24 с.

83. Ярмиш Ю.Ф. Жанри сатиричної публіцистики: Навчальний посібник / За ред. проф. В. В. Різуна. – К.: Інститут журналістики, 2003. – 156 с.

Телевізійна журналістика

1. Борецкий Р.А. Журналист ТВ: за кадром и в кадре / Р.А. Борецкий, Г.В. Кузнецов. – М., 1990.

2. Дмитровський З.Є. Телевізійна журналістика : Матеріали для вивчення основ тележурналістики / З.Є. Дмитровський. – Львів : ПАІС, 2006.

3. Зверева Н.В. Школа регионального тележурналиста : учеб. пособие / Н.В. Зверева. – М. : Аспект Пресс, 2004.

4. Інформаційне законодавство України (станом на 1 вересня 2008 р.) / За ред. Т. Шевченка, Т. Олексіюк. – К., 2008.

5. Ким М.Н. Технология создания журналистского произведения / Ким М.Н. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 2001.

6. Князев А. Основы тележурналистики и телерепортажа : учеб. пособие / Александр Князев. – Бишкек : КРСУ, 2001.

7. Кузнецов Г.В. Так работают журналисты ТВ / Г.В. Кузнецов ; Ин-т повыш. квалиф. работников телевидения и радиовещания ; Моск. гос. ун-т им. М.В. Ломоносова. Ф-тет журналистики. – 2-е изд., перераб. – М. : МГУ, 2004.

8. Кузнецов Г.В. ТВ-журналистика: критерии профессионализма / Г.В. Кузнецов. – М. : РИП-холдинг, 2004.

9. Куляс І. Ефективне виробництво теленовін: стандарти інформаційного мовлення. Професійна етика журналіста-інформаційника : практичний посібник для журналістів / Ігор Куляс, Олександр Макаренко. – К. : Інтерньюз Україна, 2006.

10. Лазутина Г.В. Профессиональная этика журналиста : учеб. пособие по журналистике / Г.В. Лазутина. —М. : Аспект Пресс, 2000.

11. Летуновский В.П. Телевизионный журналист в прямом эфире : учеб. пособие / В.П. Летуновский. – СПб. : С.-Петербург. гос. ун-т, 2004.

12. Лукина М.М. Технология интервью : учеб. пособие / Мария Лукина. – М. : Аспект Пресс, 2003.

13. Матвеева Л.В. Психология телевизионной коммуникации : учеб. пособие / Л.В. Матвеева. – М., 2002.

14. Медіа право : для студентів факультетів/відділень журналістики / Упоряд. Наталія Петрова, В'ячеслав Якубенко. – К. : Київська типографія, 2007.

15. Накорякова К.М. Литературное редактирование : общая методика работы над текстом : практикум / К.М. Накорякова. – М. : Икар, 2006.

16. Падейский В.В. Проектирование телепрограмм : учеб. пособие / В.В. Падейский. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2004.

17. Ситников В. П. Техника и технология СМИ : печать, телевидение, радиовещание / [В.П. Ситников]. – М. : ЭКСМО ; Слово, 2004.

18. Лубкович І.М. Соціологія і журналістика : Підруч. / І.М. Лубкович. – Львів : ПАІС, 2005.

19. Телевизионная журналистика : учеб. / Редкол.: Г.В. Кузнецов, В.Л. Цвик, А.Я. Юровский. – М. : Изд-во МГУ, 2005.

20. Цвик В.Л. Телевизионная журналистика : учеб. пособие / В.Л. Цвик. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2009.

Радіожурналістика:

а) базова.

1. Багмут А. І., Бровченко Т. О., Борисюк І. В., Олійник Г. П. Інтонаційна виразність звукового мовлення засобів масової інформації. – К., 1994.

2. Бараневич Ю. Д. Жанры радиовещания: Проблемы становления, формирования, развития. – Киев-Одесса, 1978.

3. Вовканич С. Інформація, інтелект, нація. – Жовква, 1999.

4. Горохов В. М. Слагаемые мастерства (особенности журналистского творчества). – М., Мысль, 1982.

5. Гоян О. Основи радіожурналістики і радіоменеджменту: Підруч. – 2-ге вид., допов. – К.: Веселка. – 2004.

6. Дмитровський З. Є. Телевізійна журналістика : Навч. посіб. – Вид. 3-тє, доповн. – Львів: ПАІС, 2009.

7. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 3-тє вид. – Львів: ПАІС, 2008.

8. Зубанич Ф. І. Діалоги серед літа: Літературні бесіди. – К.: Рад. письменник, 1982.

9. Іванов В. Ф., Сердюк В. Є. Журналістська етика : Підручник / Передм. В. П. Мостового. 2-ге вид., випр. – К. : Вища шк., 2007.

10. Карпенко В. О. Інформаційна політика та безпека: Підручник. – К.: Нора-Друк, 2006.

11. Кузнецова О. Д. Професійна етика журналістів: Посібник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів : ПАІС, 2007.

12. Кулик В. Дискурс українських медій: ідентичності, ідеології, владні стосунки. – К.: Критика, 2010.

13. Лазутина Г. В. Основы творческой деятельности журналиста: Учебник для вузов. – М., 2001.

14. Миронченко В. Я. Основы інформаційного радіомовлення : Підручник. – К. : ІЗМН, 1996.

15. Михайлин І. Л. Журналістика як всесвіт : Вибрані медіадослідження. – Х. : Прапор, 2008.

16. Олейник В. Радиопублицистика. – К., 1978.

17. Різун В. В. Теорія масової комунікації: Підручник. – К.: „Просвіта”, 2008.

18. Сербенська О. А. Бабенко В. В. Основы телетворчості: Практикум. – Львів: ПАІС, 2007.

19. Томан Іржі. Мистецтво говорити. – К., 1982.

20. Фихтелиус Эрик. Десять заповедей журналистики / Перевод со шведского Вероники Менжун. – М., 1999.

21. Чічановський А. А., Старіш О. Г. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем: Підручник. – К.: Грамота, 2010.

22. Шаповал Ю. Феномен журналістики: проблеми теорії. – Рівне, 2005.

23. Шкляр В.І. Теорія і методика журналістської творчості: Конспект лекцій. – К.: Вид. МІЛП, 1999.

24. Шумилина Т. В. „Не могли бы вы рассказать...”. – М., 1996.

25. Ярошенко В. Н. Информационные жанры радиожурналистики. – М., 1976.

б) допоміжна.

1. Білоус О. Методичні засади підготовки і проведення інтерв'ю (за матеріалами підручника англійською мовою Дж. К. Хантера і Лін С. Грос „Телерадіоновини: погляд із середини”) // Телевізійна й радіожурналістика (Історія, теорія, практика: погляд у майбутнє). – Збірник науково-методичних праць. – Львів: ЛДУ ім. Івана Франка, 1999. – Вип.2. – С. 129-138.

2. Бойд Ендрю. Ефірна журналістика. Технології виробництва ефірних новин (Пер. з англ. О. О. Колот, ред. перекл. А. В. Куликов. – П'яте вид. – К., 2007.

3. Вовканич С. Й. Духовно-інтелектуальний потенціал України та її національна ідея. – Львів: Видавництво ЛБА, 2001.

4. Голдовская М. Человек крупным планом: Заметки теледокументалиста. – М., 1981.

5. Дмитровський З. Є. Телевізійна інформація: теорія і практика : Навч. посібник. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002.

6. Добросинець І. Інформаційний випуск новин на львівському державному радіо // Телевізійна й радіожурналістська. – 2002. – Вип. 4. – С. 135-140.

7. Єлісєвенко Ю. Інтенаційна диференційованість інформаційного, аналітичного та художньо-публіцистичного теле- та радіомовлення // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Сер.: Журналістика. – 2006.